

Український Вісник Психоневрології UKRAINS'KYI VISNYK PSYKHONEVROLOGII

Засновник і видавець: НАУКОВО-ПРАКТИЧНЕ ТОВАРИСТВО НЕВРОЛОГІВ, ПСИХІАТРІВ ТА НАРКОЛОГІВ УКРАЇНИ, ДУ «ІНСТИТУТ НЕВРОЛОГІЇ, ПСИХІАТРІЇ ТА НАРКОЛОГІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ»
Founder and publisher: SCIENTIFIC AND PRACTICAL SOCIETY OF NEUROLOGISTS, PSYCHIATRISTS AND NARCOLOGISTS OF UKRAINE, STATE INSTITUTION "INSTITUTE OF NEUROLOGY, PSYCHIATRY AND NARCOLOGY OF THE NATIONAL ACADEMY OF MEDICAL SCIENCES OF UKRAINE"

Головний редактор ВОЛОШИН П. В.

Chief Editor VOLOSHYN P. V.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Бітенський В. С. (м. Одеса, УКРАЇНА),
Аймедов К. В. (Одеса, УКРАЇНА),
Волошина Н. П. (м. Харків, УКРАЇНА),
Головченко Ю. І. (м. Київ, УКРАЇНА),
Григорова І. А. (м. Харків, УКРАЇНА),
Дзяк Л. А. (м. Дніпро, УКРАЇНА),
Зозуля І. С. (м. Київ, УКРАЇНА),
Карабан І. М. (м. Київ, УКРАЇНА),
Кожина Г. М. (м. Харків, УКРАЇНА),
Козьявкін В. І. (м. Львів, УКРАЇНА),
Лінський І. В. (м. Харків, УКРАЇНА),
Марута Н. О. (м. Харків, УКРАЇНА) (*заступник
головного редактора*),
Михайлов Б. В. (м. Харків, УКРАЇНА),
Мінко О. І. (м. Харків, УКРАЇНА),
Міщенко Т. С. (м. Харків, УКРАЇНА),
Напрєєнко О. К. (м. Київ, УКРАЇНА),
Підкоритов В. С. (м. Харків, УКРАЇНА),
Сухоруков В. І. (м. Харків, УКРАЇНА),
Таций В. Я. (м. Харків, УКРАЇНА),
Табачников С. І. (м. Київ, УКРАЇНА),
Танцура Л. М. (м. Харків, УКРАЇНА),
Чабан О. С. (м. Київ, УКРАЇНА),
Шапалова В. О. (м. Харків, УКРАЇНА),
Шестопалова Л. Ф. (м. Харків, УКРАЇНА),
Явдак І. О. (м. Харків, УКРАЇНА)
(*відповідальний секретар*).

EDITORIAL STAFF:

Bitenskiy V. S. (Odesa, UKRAINE)
Aymedov C. V. (Odesa, UKRAINE)
Voloshyna N. P. (Kharkiv, UKRAINE)
Golovchenko Yu. I. (Kyiv, UKRAINE)
Grygorova I. A. (Kharkiv, UKRAINE)
Dziak L. A. (Dnipro, UKRAINE)
Zozulia I. S. (Kyiv, UKRAINE)
Karaban' I. M. (Kyiv, UKRAINE)
Kozhyna G. M. (Kharkiv, UKRAINE)
Kozyavkin V. I. (Lviv, UKRAINE)
Linskiy I. V. (Kharkiv, UKRAINE)
Maruta N. O. (Kharkiv, UKRAINE) (*deputy
chief editor*)
Mykhailov B. V. (Kharkiv, UKRAINE)
Minko O. I. (Kharkiv, UKRAINE)
Mishchenko T. S. (Kharkiv, UKRAINE)
Napryeyenko O. K. (Kyiv, UKRAINE)
Pidkorytov V. S. (Kharkiv, UKRAINE)
Sukhorukov V. I. (Kharkiv, UKRAINE)
Tatsiy V. Ja. (Kharkiv, UKRAINE)
Tabachnikov S. I. (Kharkiv, UKRAINE)
Tantsura L. M. (Kharkiv, UKRAINE)
Chaban O. S. (Kyiv, UKRAINE)
Shapovalova V. O. (Kharkiv, UKRAINE)
Shestopalova L. F. (Kharkiv, UKRAINE)
Yavdak I. O. (Kharkiv, UKRAINE) (*executive
secretary*).

РЕДАКЦІЙНА РАДА:

Берштейн Н. (м. Тель Авів, ІЗРАЇЛЬ),
Борисов В. І. (м. Харків, УКРАЇНА),
Брайнін М. (м. Відень, АВСТРІЯ),
Гетьман А. П. (м. Харків, УКРАЇНА),
Головач К. М. (м. Київ, УКРАЇНА),
Дубенко А. Є. (м. Харків, УКРАЇНА),
Євтушенко С. К. (м. Харків, УКРАЇНА),
Зукер Р. (Енн Арбор, США),
Коростій В. І. (м. Харків, УКРАЇНА),
Коновалова В. О. (м. Харків, УКРАЇНА),
Ліхачов С. О. (м. Мінськ, БІЛОРУСЬ),
Май М. (м. Неаполь, ІТАЛІЯ),
Мартинюк В. Ю. (м. Київ, УКРАЇНА),
Морозов П. В. (м. Москва, РОСІЯ),
Пашковський В. М. (м. Чернівці, УКРАЇНА),
Пшук Н. Г. (м. Вінниця, УКРАЇНА),
Ревенко О. А. (м. Київ, УКРАЇНА),
Реміняк В. І. (м. Харків, УКРАЇНА),
Сон А. С. (м. Одеса, УКРАЇНА),
Сосін І. К. (м. Харків, УКРАЇНА),
Хабрат Б. (Варшава, ПОЛЬЩА),
Христодулу Дж. (м. Афіни, ГРЕЦІЯ),
Шапалов В. В. (м. Харків, УКРАЇНА),
Шепітько В. Ю. (м. Харків, УКРАЇНА),
Юр'єва Л. М. (м. Дніпро, УКРАЇНА).

EDITORIAL BOARD:

Berstein N. (Tel Aviv, ISRAEL)
Borysov V. I. (Kharkiv, UKRAINE)
Brainin M. (Vienna, AUSTRIA)
Get'man A. P. (Kharkiv, UKRAINE)
Golovach K. M. (Kyiv, UKRAINE)
Dubenko A. Ye. (Kharkiv, UKRAINE)
Yevtushenko S. K. (Kharkiv, UKRAINE)
Zucker R. (Ann Arbor, MI, USA)
Korostii V. I. (Kharkiv, UKRAINE)
Konovalova V. O. (Kharkiv, UKRAINE)
Lichachov S. A. (Minsk, BELARUS)
May M. (Naples, ITALY)
Martyniuk V. Yu. (Kyiv, UKRAINE)
Morozov P. V. (Moscow, RUSSIA)
Pashkovskiy V. M. (Chernivtsi, UKRAINE)
Pshuk N. G. (Vinnytsia, UKRAINE)
Revenko O. A. (Kyiv, UKRAINE)
Reminjak V. I. (Kharkiv, UKRAINE)
Son A. S. (Odesa, UKRAINE)
Sosin I. K. (Kharkov, UKRAINE)
Habrat B. (Warsaw, POLAND)
Christodoulou G. (Athens, GREECE)
Shapovalov V. V. (Kharkiv, UKRAINE)
Shepit'ko V. Yu. (Kharkiv, UKRAINE)
Yurieva L. M. (Dnipro, UKRAINE).

*Рецензований науково-практичний
медичний журнал*

*Peer-reviewed scientific and practical
journal of medicine*

Заснований у вересні 1993 р.
Founded in September, 1993

Періодичність — щокварталу

The journal is published quarterly

Журнал внесений до переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук за галузями медичних (наказ МОН України від 06 березня 2015 р. № 261) та фармацевтичних (постанова ВАК України від 06 жовтня 2010 р. № 3-05/6) наук.

Журнал представлений у міжнародних базах даних: РИНЦ (Російський індекс научного цитування); Ulrich's Periodicals Directory, Google Scholar.

The journal is presented in international periodicals, bibliographic and scientometric international databases, such as:

- RSCI (Russian Science Citation Index);
- Ulrich's Periodicals Directory;
- Google Scholar

**Том 25, випуск 1 (90)
Харків, 2017**

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

вул. Академіка Павлова, 46, м. Харків, 61068
ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології
Національної академії медичних наук України».
Адреса сайту журналу: www.uvnpn.com

ADDRESS OF EDITORSHIP:

46, Academician Pavlov Str., Kharkiv, Ukraine, 61068,
SI "Institute of neurology, psychiatry and narcology
of the NAMS of Ukraine".

Web-site of the journal: www.uvnpn.com

Свідоцтво про державну реєстрацію
КВ № 16345-4817ПР від 10.02.2010 р.
Certificate for state registration of print mass media
KV № 16345-4817PR, dated 10 Feb, 2010

Рекомендовано до друку Вченою Радою ДУ «Інститут
неврології, психіатрії та наркології НАМН України»
(протокол № 3 від 14.02.2017 р.)

Approved for publication by the Academic Council of SI "Insti-
tute of neurology, psychiatry and narcology of the NAMS
of Ukraine" (protocol no. 3 dated 14 February, 2017)

РЕЦЕНЗЕНТИ З ПИТАНЬ НЕВРОЛОГІЇ:

Волошина Н. П. (м. Харків, Україна), Головченко Ю. І. (м. Київ, Україна), Григорова І. А. (м. Харків, Україна), Дзяк Л. А. (м. Дніпро, Україна), Дубенко Є. Г. (м. Харків, Україна), Зозуля І. С. (м. Київ, Україна), Міщенко Т. С. (м. Харків, Україна), Сухоруков В. І. (м. Харків, Україна)

РЕЦЕНЗЕНТИ З ПИТАНЬ ПСИХІАТРІЇ:

Кожина Г. М. (м. Харків, Україна), Коростій В. І. (м. Харків, Україна), Луценко О. Г. (м. Харків, Україна), Михайлов Б. В. (м. Харків, Україна)

Напрєєнко О. К. (м. Київ, Україна), Підкоритов В. С. (м. Харків, Україна), Чабан О. С. (м. Київ, Україна), Шестопалова Л. Ф. (м. Харків, Україна)

РЕЦЕНЗЕНТИ З ПИТАНЬ НАРКОЛОГІЇ:

Бітенський В. С. (м. Одеса, Україна), Гавенко В. Л. (м. Харків, Україна), Ігнатов М. Ю. (м. Харків, Україна), Лінський І. В. (м. Харків, Україна), Мінко О. І. (м. Харків, Україна), Павлов В. О. (м. Дніпро, Україна), Сосін І. К. (м. Харків, Україна), Пішель В. Я. (м. Київ, Україна)

До уваги авторів

До опублікування у журналі «Український вісник психоневрології» приймаються статті з проблем клінічної та експериментальної неврології, психіатрії та наркології, психотерапії, судової фармації, інших суміжних наук, оригінальні дослідження, огляди, лекції, спостереження з практики, дискусійні статті, наукова хроніка, короткі повідомлення, рецензії, а також роботи з питань викладання нейронаук, організації та управління психоневрологічною службою, статті історичного характеру, інформація про новітні лікарські засоби, про минулі та майбутні з'їзди, науково-практичні конференції та семінари.

Під час підготовки робіт до друку треба враховувати таке:

1. До розгляду редакційною колегією журналу приймаються роботи, що не публікувалися та не подавалися до друку раніше.

2. Оригінал роботи подається до редакції українською, російською або англійською мовами.

3. Статті надсилаються до редакції у двох примірниках з офіційним направленням установи (1 примірник), експертним висновком (2 примірники) та електронною версією у текстовому редакторі Microsoft Word. Не треба ділити текст статті на окремі файли (крім рисунків, що виконані в інших програмах).

4. Обсяг статей не повинен перевищувати: для проблемних та оригінальних досліджень, лекцій та оглядів — 10 сторінок, для дискусійних статей — 8 сторінок, для наукової хроніки — 5 сторінок, для коротких повідомлень — 3-х сторінок.

5. Роботи друкуються кеглем 14, через 1,5 інтервали з полями: ліворуч — 3,5 см, праворуч — 1 см, зверху та знизу — по 2,5 см (28—30 рядків на сторінці, 60—70 знаків у рядку).

6. Викладення робіт повинно бути чітким, містити такі розділи: вступ (з обґрунтуванням актуальності), матеріал та методи дослідження, отримані результати, їх обговорення, висновок, перелік літературних джерел.

7. Тексту статті повинні передувати індекс УДК, українською, російською та англійською мовами: прізвище та ініціали авторів, назва статті, резюме та ключові слова. Обсяг резюме не повинен бути меншим, ніж 10 рядків, або 700—1000 знаків (відповідно до «Рекомендацій по підготовці анотації публікації», розміщених на сайті журналу). У тексті рукопису посилання на бібліографічний список наводяться в квадратних дужках і нумеруються в порядку їх згадування.

8. Перелік використаної літератури оформлюється відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 та ДСТУ 8302:2015 і повинен містити вітчизняні (українською або російською мовою) та іноземні джерела (англійською мовою або мовою оригіналу) за останні 10 років. Більш ранні публікації включаються до переліку тільки у разі потреби.

9. Після переліку літератури наводяться українською та англійською мовами відомості про авторів (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання, посада або професія, місце роботи) без скорочень, контактні телефони; e-mail.

10. Усі фізичні величини та одиниці треба наводити за системою SI, терміни — згідно з анатомічною та гістологічною номенклатурами, діагностику — за допомогою Міжнародної класифікації хвороб 10-го перегляду.

11. Таблиці повинні бути компактними, мати назву, що відповідає змісту. На усі рисунки та таблиці у тексті повинні бути посилання.

12. Ілюстрації до роботи (рисунки, фотографії, графіки та діаграми) подаються у чорно-білому зображенні, з можливістю редагування. Фотографії мають бути контрастними (на фотопапері чи у цифровому форматі з роздільною здатністю не менш 240 dpi), рисунки та графіки — чіткими, тонові рисунки — у форматі *.tif, 240—300 dpi, без компресії. Діаграми виконувати в програмі Microsoft Excel.

13. Полноформатні кольорові ілюстрації мають бути подані в електронній версії для комп'ютера типу IBM PC. Колірна модель — CMYK. Векторна графіка — у форматі *.cdr, *.eps, *.ctm, *.pdf. Текст і логотипи подавати тільки в кривих. Розмір ілюстрації — 205 x 295 мм, включаючи припуски на обрізку, від цих меж має бути не менш 10 мм до значимих об'єктів.

14. Текст статті та усі супровідні матеріали мають бути відредагованими та перевіреними. Стаття має бути підписаною усіма авторами.

15. Автори обов'язково заповнюють дві форми XML (українська/російська та англійська версії) та надсилають разом зі статтею (форми XML з прикладом заповнення наведені на офіційному сайті журналу www.uvnrp.com у рубриці «Авторам»).

16. Редакція залишає за собою право скорочення та виправлення надісланих статей (відповідно до «Порядку розгляду публікацій» та «Порядку рецензування публікацій», розміщених на сайті журналу).

17. Відхилені у процесі рецензування рукописи авторам не повертаються. Статті, що оформлені без дотримання вказаних правил, не розглядаються.

За зміст та оформлення статей (публікацій) відповідальність несе автор.

Статті надсилаються на адресу:

вул. Ак. Павлова, 46, м. Харків, Україна, 61068
ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України»,
редакція журналу «Український вісник психоневрології».

Офіційний сайт журналу: www.uvnrp.com

ЗМІСТ

ПРОБЛЕМНІ СТАТТІ

Волошин П. В., Марута Н. О. (Харків)
Основні напрямки наукових розробок в неврології, психіатрії та наркології в Україні..... 10

Козьявкін В. І., Шестопалова Л. Ф., Бородавко О. О., Гордієвич М. С. (Трускавець Львівської області; Харків)
Інноваційні напрямки медико-психологічної реабілітації дітей з синдромом дефіциту уваги та гіперактивності..... 19

Мищенко Т. С. (Харьков)
Епидемиологія цереброваскулярних захворювань і організація допомоги больним с мозговим інсультом в Україні..... 22

Михайлов Б. В. (Харків)
Стан і перспективи розвитку психотерапії і медичної психології в умовах реформування медичної галузі України..... 25

Хвисьюк О. М., Маркова М. В., Марков А. Р., Кришталь Є. В., Агішева Н. К., Луценко О. Г., Гульман Б. Л., Зайцева Л. В., Мартиненко С. А., Даниленко Т. П., Росінський Г. С. (Харків)
Клінічна специфіка й особливості психопатогенезу дезадаптивних станів у цивільного населення в умовах соціального стресу і консцієнтальної війни..... 29

ДІАГНОСТИКА ТА ЛІКУВАННЯ НЕВРОЛОГІЧНИХ ТА ПСИХІЧНИХ РОЗЛАДІВ

Аїмедов К. В. (Одеса)
Особливості фебрильних нападів при кататонічній формі шизофренії..... 37

Герасименко Л. О. (Полтава)
Терапія, реабілітація та профілактика психосоціальної дезадаптації у жінок із розладами адаптації..... 39

Денисенко М. М. (Харків)
Клініко-психопатологічні ознаки невротичних розладів з аддикціями в клінічній картині..... 41

Друзь О. В., Черненко І. О. (Київ)
Напрямки медико-психологічної профілактики пост-стресових психічних розладів у учасників локальних бойових дій..... 45

Заворотный В. И. (Харьков)
Посттравматические стрессовые расстройства у участников антитеррористической операции (боевые психогении, клинико-психопатологическая характеристика)..... 48

Колядко С. П., Каленська Г. Ю. (Харків)
Особливості використання арт-терапії в лікуванні хворих на параноїдну шизофренію..... 51

Кришталь В. Є. (Харків)
Оцінка ефективності застосування системи психоосвіти у хворих на шизофренію..... 56

Мороз В. А., Гринцов Е. Ф., Голянищев М. А. (Харьков)
Клинико-фармацевтический анализ использования нейротропных препаратов у больных дисциркуляторной энцефалопатией..... 59

Степанченко К. А. (Харьков)
Сравнение динамики клинико-психологических показателей в результате медикаментозной и немедикаментозной терапии головной боли напряжения у подростков..... 62

Чугунов В. В., Ткаченко О. В. (Запоріжжя)
Особливості структури і патогенез непсихотичних психічних порушень, коморбідних цукровому діабету 2-го типу та афілійованих соматичних захворювань..... 66

CONTENTS

PROBLEMATIC ARTICLE

Voloshyn P. V., Maruta N. O. (Kharkiv)
The main directions for scientific developments in the fields of neurology, psychiatry and narcology in Ukraine..... 10

Kozyavkin V. I., Shestopalova L. F., Borodavko O. O., Gordievich M. S. (Truskavets', Lviv region; Kharkiv)
Innovative directions of medical and psychological rehabilitation of children with attention deficit / hyperactivity disorder..... 19

Mishchenko T. S. (Kharkiv)
Epidemiology of cerebrovascular diseases and organization of medical care for patients with stroke in Ukraine..... 22

Mykhaylov B. V. (Kharkiv)
State and prospects of psychotherapy and medical psychology under the reform medical care of Ukraine..... 25

Khvysiuk O. M., Markova M. V., Markov A. R., Kryshstal Ye. V., Ahisheva N. K., Lutsenko O. H., Gulman B. L., Zaitseva L. V., Martynenko S. A., Danylenko T. P., Rosinskyi H. S. (Kharkiv)
Clinical features and specifics of psychopathogenesis of maladaptive states at civilians in social stress and consciousness war..... 29

DIAGNOSTICS AND THERAPY OF NEUROLOGICAL AND MENTAL DISORDERS

Aimedov K. (Odesa)
Features of the febrile seizures in catatonic schizophrenia..... 37

Herasymenko L. (Poltava)
Therapy, rehabilitation and prevention of psychosocial maladjustment in women with adjustment disorders..... 39

Denysenko M. M. (Kharkiv)
Clinico-psychopathological signs of neurotic disorders with addictions in the clinical picture..... 41

Druz O. V., Chernenko I. A. (Kyiv)
Directions medical and psychological prevention post-traumatic mental stress disorders in local participants fighting..... 45

Zavorotnyi V. I. (Kharkiv)
Post-traumatic stress disorders in participants of the anti-terrorist operation (combat psychogenias, clinical-psychopathological characteristics)..... 48

Kolyadko S. P., Kalenska G. Y. (Kharkiv)
Peculiarities of the use of art therapy are in treatment of patients with paranoid schizophrenia..... 51

Kryshstal V. (Kharkiv)
Evaluation of the effectiveness of the psychoeducation system in patients with schizophrenia..... 56

Moroz V. A., Grintsov Ye. F., Golianishchev M. O. (Kharkiv)
Clinical and pharmaceutical analysis of neuroprotective drugs usage in patients with dyscirculatory encephalopathy..... 59

Stepanchenko K. A. (Kharkiv)
Comparison of the dynamics of clinical and psychological parameters in drug and non-drug treatment of adolescents with tension-type headache..... 62

Chugunov V. V., Tkachenko O. V. (Zaporizhzhia)
Features of the structure and pathogenesis of non-psychotic mental disorders, comorbid of the 2nd type diabetes mellitus and affiliated somatic diseases..... 66

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

V-го Національного конгресу неврологів, психіатрів та наркологів України з міжнародною участю
«НЕВРОЛОГІЧНА, ПСИХІАТРИЧНА ТА НАРКОЛОГІЧНА ДОПОМОГА В УКРАЇНІ: ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ
ТА СУЧАСНІ ВИКЛИКИ»

Україна, Харків, 16—17 березня 2017 року

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ЩОДО ДІАГНОСТИКИ, ЛІКУВАННЯ НЕВРОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НЕВРОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ НАСЕЛЕННЮ

- Антоненко К. В., Ілляш Т. І., Вакуленко Л. О. (Київ)**
Особливості клінічної діагностики та наслідків міастенії, поєднаної з патологією щитоподібної залози 70
- Боброва В. І., Демченко А. В. (Київ; Запоріжжя)**
Зміни вмісту показників окислювальної модифікації білків у хворих на хронічну ішемію мозку залежно від вираженості когнітивних розладів 70
- Василовський В. В., Волошина Н. П., Негреба Т. В., Черненко М. Е., Песоцкая К. О., Ткачева Т. Н. (Харьков)**
Эффективность натализумаба и митоксантрона при прогредиентных типах течения рассеянного склероза 71
- Василовський В. В., Волошина Н. П., Негреба Т. В., Киржнер В. М. (Харьков, Украина; г. Хайфа, Израиль)**
Дифференциально-диагностические критерии неблагоприятного прогноза при прогредиентных типах течения рассеянного склероза 71
- Височанська Т. Г., Бартюк Р. С., Бородій О. О., Височанський О. В., Карпенко Н. В., Костенко Т. В., Коробчук Н. І., Капітанчук І. В., Кривенко Г. О., Матійук С. І., Сініцка Л. В., Смотрицька Т. В., Фікс Д. О., Шмигельська Ю. А., Щербанюк Ю. А., Чирка Ю. В. (Вінниця)**
Вплив організаційних заходів на імплементацію тромболітичної терапії при інсульті 72
- Волошина Н. П., Терещенко Л. П., Негреба Т. В., Перцев Г. Д., Песоцкая К. О. (Харьков)**
Характеристика диссомнических расстройств при разных типах течения рассеянного склероза 73
- Гарматина О. Ю., Робак О. П. (Киев)**
Исследование церебральной гемодинамики при хронической ишемии головного мозга, вызванной патологией брахиоцефальных артерий, с целью выбора лечебной тактики 73
- Гейко В. В., Утевська С. В. (Харків)**
Значення ендокринної системи синтезу стероїдних гормонів у механізмах реалізації біологічної схильності до експериментального розсіяного склерозу у тварин репродуктивного віку 74
- Горанский Ю. И. (Одесса)**
Противосудорожная терапия в период гестации 74
- Гордиевич М. С. (Трускавець)**
Дослідження ефективності застосування системи інтенсивної нейрофізіологічної реабілітації професора В. І. Козьякіна для дітей з синдромом дефіциту уваги та гіперактивності 75
- Григорова И. А., Григоров Н. Н., Тесленко О. А., Тихонова Л. В., Тесленко Н. И., Новак А. С. (Харьков)**
Астено-вегетативный синдром при черепно-мозговой травме и методы его коррекции 76
- Губина Г. Л., Гладкая-Губина Я. Н., Харитоненко А. Л., Акоюн Н. М., Мороз И. В. (Харьков)**
Влияние возрастного фактора на степень компенсации функций центральной нервной системы в отдаленном периоде закрытой черепно-мозговой травмы 76
- Гуйтур М. М. (Запоріжжя)**
Онлайн діагностика гострого порушення мозкового кровообігу за типом мозкового ішемічного інсульту в період «терапевтичного вікна» (до 3 годин від початку захворювання) 77
- Дарий В. И. (Запорожье)**
Клинические, доплерографические и компьютерно-томографические сопоставления у больных с осложненными мозговыми ишемическими инсультами 77
- Дельва І. І., Литвиненко Н. В., Дельва М. Ю. (Полтава)**
Фактори, асоційовані з постінсультною втомою в гострому періоді інсультів 78
- Денисенко Д. М. (Харків)**
Непсихотичні психічні розлади у хворих з судинною патологією нижніх кінцівок 79
- Деревицька В. Г. (Харків)**
Особливості добової динаміки артеріального тиску та електрокардіограми у хворих після кардіохірургічних втручань 79
- Дзяк Л. А., Мизякина Е. В. (Днепр)**
Посттравматические психоневрологические нарушения 80
- Дзяк Л. А., Цуркаленко Е. С. (Днепр)**
Клинические характеристики головной боли у пациентов с артериовенозными мальформациями головного мозга 80
- Димшиць Д. І. (Харків)**
Непсихотичні психічні розлади та виразкова хвороба на різних етапах лікування 81
- Дубенко Е. Г. (Харьков)**
Дискуссионные вопросы терапевтических направлений эпилептогенеза 81
- Дмитрієва О. В. (Харків)**
Клініко-патофізіологічні механізми формування та прогресування постінсультних больових синдромів 82
- Дубівська С. С. (Харків)**
Визначення способу корекції когнітивних змін у післяопераційному періоді у хворих з ургентною хірургічною патологією 82
- Дуже Х. В., Шкробот С. І. (Тернопіль)**
Оцінка когнітивних функцій у пацієнтів у відновному та резидуальному періодах аневризмального субарахноїдального крововиливу 83
- Єгоров О. О. (Харків)**
Електроенцефалографічне дослідження вагітних після органозберігаючого лікування передрака і початкових стадій рака ендометрія 83
- Зозуля І. С., Зозуля А. І., Волосовець А. О. (Київ)**
Деякі напрямки поліпшення надання медичної допомоги при мозковому інсульті 84
- Кирпа І. Ю., Сірко А. Г. (Дніпро)**
Досвід хірургічного лікування хворих з тунельними нейропатіями верхніх кінцівок 85
- Коленко О. И. (Сумы)**
Оценка динамики стационарной летальности среди пациентов с мозговым инсультом 85
- Кравчук В. О. (Харків)**
Клініко-неврологічні та когнітивні порушення у хворих зі стенозуючим ураженням коронарних судин 86
- Кутіков О. Є., Нікішкова І. М., Волошин-Гапонов І. К., Забродіна Л. П. (Харків)**
Зв'язок антропологічного чинника зі змінами на електроенцефалограмі у пацієнтів з хворобою Вільсона — Коновалова 86
- Липинська Я. В. (Харків)**
Динаміка перебігу вегетативної дисфункції, асоційованої з міофасціальними больовими синдромами, під впливом комплексного лікування із застосуванням методів рефлексотерапії 87
- Логвиненко А. В. (Харьков)**
Роль миогенного фактора и биомеханических нарушений в генезе синдрома позвоночной артерии 87

- Малик С. Л., Желіба Л. М., Московко Г. С., Костюченко А. В., Руденко Г. С. (Вінниця)**
Вплив однорічного застосування вітаміну D3 на перебіг множинного склерозу..... 88
- Мар'єнко Л. Б., Мар'єнко К. М. (Львів)**
Наслідки лікування та прогноз післятравматичної епілепсії89
- Мар'єнко Л. Б., Мар'єнко К. М., Ткачук Л. Й. (Львів)**
Десятирічний досвід роботи Львівського обласного проти-епілептичного центру: підсумки та перспективи..... 89
- Матюшко М. Г., Чижевська О. С., Влащук А. М., Литовальцева Г. М. (Київ)**
Порушення мозкового кровообігу у людей молодого віку..90
- Мителев Д. А. (Харьков)**
Клинико-ретроспективний аналіз неврологічних поруше-ний при сахарном діабеті 1 типу у дітей и подростков 90
- Мищенко Т. С., Здесенко И. В. (Харьков)**
Коррекция цереброваскулярных нарушений на фоне мета-болического синдрома..... 91
- Мищенко В. М. (Харків)**
«Німі» інфаркти мозку та когнітивні порушення..... 92
- Морозова О. Г., Ярошевский О. А., Логвиненко А. В. (Харьков)**
Кинезиофобия как предиктор неблагоприятного прогноза у пациентов с цервикальным головокружением..... 92
- Мяловицька О. А., Хижняк Ю. В. (Київ)**
Характеристика когнітивного викликаного потенціалу P300 у хворих на розсіяний склероз..... 93
- Назарчук І. А. (Харків)**
Соматотип конституції людини як предиктор м'язово-тонічних порушень при вертеброневрологічних синдромах шийної локалізації..... 93
- Насалик Р. Б., Шкробот С. І. (Тернопіль)**
Деякі особливості кровопостачання головного мозку у па-цієнтів з гідроцефалією при хронічній ішемії мозку..... 94
- Негреба Т. В., Киржнер В. М. (Харьков, Украина; Хайфа, Израиль)**
Дифференциально-диагностические критерии характера прогноза при рецидивирующем течении рассеянного скле-роза..... 94
- Некрасова Н. О., Григорова І. А., Товажнянська О. Л. (Харків)**
Особливості спондилогенних порушень кровообігу в вер-тебробазиллярному басейні..... 95
- Нікішкова І. М., Мищенко В. М., Кутіков Д. О. (Харків)**
«Лобовий» характер когнітивних порушень при хворобі малих судин мозку..... 95
- Перова В. П., Демчук А. І. (Вінниця)**
Конституціональні предиктори формування хронічного поперекового більового синдрому..... 96
- Песоцкая К. О., Песоцкая Е. В. (Харьков)**
Раннее прогнозирование развития печеночной энцефа-лопатии у больных с вторичным билиарным циррозом печени..... 96
- Пісоцька О. В., Харіна К. В., Крайз І. Г. (Харків)**
Фактори ризику та клініко-патогенетичні механізми цереб-роваскулярних порушень у хворих після коронарної ангіо-графії..... 97
- Посохов М.Ф. (Харків)**
Типові й атипівні прозопалгії..... 98
- Посохов Н. Ф., Байда Р. Н., Посохов П. Н., Дагер Н. И., Лемонджавва З. М. (Харьков)**
Этиология фармакорезистентных атипичных прозопалгий у больных с преимущественным поражением краниальных чувствительных нервов..... 98
- Привалова Н. М. (Харків)**
Нейропсихологічні критерії діагностики і прогнозу при закритій вибуховій черепно-мозковій травмі..... 99
- Привалова Н. М., Федосеев С. В. (Харків)**
Деякі психологічні особливості хворих з дорсалгіями та цер-вікальними більовими синдромами при неврологічній патології вертебрального та невертебрального генезу..... 99
- Прокопів М. М., Рогоза С. В. (Київ)**
Стан надання медичної допомоги хворим на мозковий інсульт у м. Києві (за результатами прагматичного спосте-реження)..... 100
- Реміняк І. В. (Харків)**
Корекція депресивних порушень у хворих з більовими синдромами після перенесеного ішемічного інсульту..... 100
- Реміняк І. В., Реміняк Ю. К. (Харків)**
Порушення сну у хворих на мігрень..... 101
- Реміняк І. В. (Харків)**
Особливості структурних змін головного мозку у хворих після кардіохірургічних втручань..... 101
- Розова К. В., Маньковська І. М., Гончар О. О., Древицька Т. І., Коробань І. М., Карасевич Н. В. (Київ)**
Коригуючий вплив препарату Капікор при експерименталь-ному паркінсонізмі та хворобі Паркінсона..... 102
- Рошупкина Т. Н., Северин Ю. В. (Харьков)**
Современные направления менеджмента пароксизмальных проявлений при алкогольной энцефалопатии..... 103
- Сабовчик А. Я., Пулик О. Р. (Ужгород)**
Особливості епідеміологічних показників хвороби Паркін-сона на Закарпатті..... 103
- Сагайдак Л. О., Шкробот С. І. (Тернопіль)**
Оцінка клініко-лабораторних параметрів у хворих з вертеб-рогенним попереково-крижовим більовим синдромом із супутнім ожирінням..... 104
- Салій З. В., Шкробот С. І., Салій І. М. (Тернопіль)**
Деякі особливості імунних порушень у віддаленому періоді черепно-мозкової травми..... 104
- Сербіненко І. А. (Харків)**
Декомпенсація хворих на енцефалопатію в період геомаг-нітних бур..... 105
- Сірко А. Г., Кирпа І. Ю. (Дніпро)**
Хірургічне лікування фармакорезистентних форм невралгії трійчастого нерва..... 105
- Смотрицька Т. В. (Вінниця)**
Загальна характеристика показників варіабельності арте-ріального тиску в гострому періоді мозкового інсульту..... 106
- Соколова Л. І. (Київ)**
Сучасні критерії діагностики розсіяного склерозу в прак-тичній неврології..... 106
- Соколова Л. І., Ілляш Т. І. (Київ)**
Вдосконалення підготовки лікарів-інтернів неврологів..... 107
- Стоянов О. М., Колесник О. О., Антоненко С. О., Борисенко О. А. (Одеса)**
Можливості терапії дрижальних гіперкінезів при вегетатив-них і судинних дисфункціях..... 107
- Стоянов О. М., Муратова Т. М., Борисенко О. А., Колесник О. О., Олійник С. М. (Одеса)**
Нейровегетативні розлади в клініці посттравматичної епі-лепсії..... 108
- Сухоносорова О. Ю. (Харків)**
Моніторинг стану статистичних показників з нервових хвороб та епілепсії серед дитячого населення Харківської області та України..... 108
- Сухоруков В. В. (Харьков)**
Особенности организации ночного сна по данным поли-сомнографических исследований у больных с ремитти-рующим и вторично-прогрессирующим типами течения рассеянного склероза..... 109
- Таницура Л. М., Пилипець О. Ю., Третьяков Д. В., Таницура Є. О. (Харків)**
Перспективи фармакогенетичних досліджень при фарма-корезистентних епілепсіях у дітей..... 110

Ткачева Т. Н. (Харьков) Характеристика вторично-прогредиентного течення рассеянного склероза у больных с ретробульбарным невритом в дебюте.....	110
Товажнянська О. Л., Самойлова Г. П. (Харків) Імунологічні критерії тяжкості перебігу міастенії залежно від структурних змін тимуса.....	111
Tondiy O., Zavalna O., Korenev S. (Kharkiv, Ukraine) Use of the physiotherapy complex on the treatment of the spasticity of different etiologies.....	111
Федосеев С. В. (Харків) Стан здоров'я та якість життя хворих з болем у спині (дорсалгією) при різних варіантах неврологічної патології.....	112
Флоріян В. А., Слепак О. М. (Харків) Толерантність до фізичного навантаження у хворих з церебральною венозною патологією.....	112
Харіна К. В. (Харків) Особливості неврологічного стану у хворих після аортокоронарного шунтування.....	113
Харіна К. В., Лінська Г. В. (Харків) Оцінка структурно-функціонального стану магістральних артерій та особливості церебральної гемодинаміки у хворих після аортокоронарного шунтування.....	113
Черненко М. Е. (Харьков) О проблеме пластичности неврологических и психических процессов в условиях демиелинизирующей патологии и при нейродегенерации.....	114

НОВІ МОДЕЛІ ДІАГНОСТИКИ, ЛІКУВАННЯ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ ПАЦІЄНТІВ З ПСИХІЧНИМИ ТА ПОВЕДІНКОВИМИ РОЗЛАДАМИ

Артюхова В. В. (Харків) Особливості травматичного досвіду учасників бойових дій, напрямки його психокорекції.....	115
Березовский В. Н., Панченко О. А. (Константиновка; Киев) Посттравматическое стрессовое расстройство в зоне проведения антитеррористической операции.....	115
Блажевич Ю. А. (Киев) Частота рецидивов и динамика клинической представленности психозов после первого психотического эпизода по данным катamnестического исследования.....	116
Васильева Г. Ю. (Краматорськ) Особливості реалізації копінг-поведінки в професійній діяльності медичних працівників онкологічного профілю з різним рівнем емоційного вигорання.....	116
Венгер О. П. (Тернопіль) Клінічні особливості суб'єктивного контролю у емігрантів та реемігрантів, хворих на депресивні розлади.....	117
Георгиевская Н. В. (Харьков) Психотерапевтическая помощь замужним женщинам при различных формах сексуальной дезадаптации.....	117
Гердт И. Ю. (Кобленц, Германия) Особенности синтетической, межнациональной, поликультуральной социопсихотерапии иммигрантов с различными формами психических и поведенческих расстройств.....	118
Гук Г. В. (Запоріжжя) Особливості застосування діагностичного інструменту SCID-I з метою оцінки стану психічного здоров'я демобілізованих учасників бойових дій.....	119
Данилов А. С. (Харьков) «Многообразие эмоционального влияния. Рождение эмоции из логоса».....	119
Денисенко М. М. (Харків) Кореляція аддиктивних тенденцій у хворих на неврастенію.....	120
Денисенко М. М., Лакінський Р. В. (Харків) Клінічна варіативність постстресових розладів у комбатантів.....	120
Живілова Я. С. (Дніпро) Організація психосоціальної реабілітації у хворих з органічними ураженнями головного мозку в умовах лікарні з суворим наглядом.....	121
Забор В. С., Фільц О. О. (Львів) Екзистенційний підхід як метод діагностики і психотерапії у пацієнтів з тривожно-астеничними розладами.....	121
Заворотний В. І., Соколова І. М. (Харків) Посттравматичний стресовий розлад у військовослужбовців Збройних Сил України.....	122
Зеленська К. О., Зеленська Г. М. (Харків) Сучасна модель формування суїцидальної поведінки.....	122
Ішук В. В. (Київ) Патоконативний компонент психоендокринного синдрому у хворих на порушення обміну гормонів щитоподібної залози та наднирників.....	123
Кирилюк Н. П. (Вінниця) Роль специфічних для ВІЛ-інфікованих пацієнтів стресорів у психогенезі депресії.....	123
Кожина А. М., Гайчук Л. М. (Харків) Психосвітні заходи в умовах гібридної війни.....	124
Кожина Г. М., Коростій В. І., Зеленська К. О. (Харків) Система раннього виявлення, корекції та профілактики суїцидальної поведінки у хворих на посттравматичний стресовий розлад, оцінка її ефективності.....	124
Кожина Г. М., Терьошина І. Ф. (Харків) Рівень протизапальних цитокінів (ІІ-4, ІІ-10) у сироватці крові хворих на рекурентний депресивний розлад.....	125
Козідубова В. М., Долуда С. М., Гончаров В. Є., Баричева Е. М., Брагін Р. Б., Гурницький О. В. (Харків) Питання вдосконалення післядипломної підготовки фахівців психіатричної допомоги в діяльності опорної кафедри.....	125
Козьяк В. І., Волошин Т. Б. (Трускавець, Україна) Клініко-психопатологічні особливості дітей з аутизмом та їх динаміка в процесі реабілітації за Системою інтенсивної нейрофізіологічної реабілітації.....	126
Коровіна Л. Д., Кондратенко А. П. (Харків) Вплив депресії на перебіг параноїдної шизофренії.....	126
Коростій В. І., Меламуд К. С. (Харків) Біоритмологічні особливості пацієнтів з артеріальною гіпертензією та субклінічними психопатологічними проявами.....	127
Коростій В. І., Платинюк О. Б. (Харків) Принципи корекції та профілактики соціально-стресових розладів у категорії населення, постраждалих внаслідок АТО.....	127
Коршніак О. В., Коршніак Т. В. (Харків) Динаміка непсихотичних психічних розладів у осіб у віддаленому посткомоційному періоді на фоні сполученої психо- та фармакотерапії.....	128
Костюченко Н. В., Фільц О. О. (Львів) Взаємозв'язок особливостей психоакустики та негативної симптоматики у хворих на шизофренію.....	129
Криворотько Я. В., Криворотько К. І. (Харків) Організація психотерапевтичної допомоги жінкам у перинатальному центрі.....	129
Кудінова О. І., Чорна Т. С., Злобін О. О. (Харків) Психотерапія в системі лікування хворих на тривожні розлади.....	129
Кутіков О. Є. (Харків) Форми невротичної патології у пацієнтів з різними антропологічними характеристиками.....	130

- Лизак О. Л. (Львів)**
Оцінка ефективності стаціонарної психотерапії за змінами паттернів міжособистісних стосунків131
- Лінський І. В., Кузьмінов В. Н., Юрченко М. П., Шульга О. О. (Харків)**
Співвідношення больової чутливості та аутоагресивної поведінки у деяких категоріях хворих.....131
- Лінський І. В., Ткаченко Т. В., Кузьмінов В. Н., Малихіна Н. А. (Харків)**
Особливості больової чутливості у хворих з тяжким депресивним епізодом132
- Мамчур А. И., Гуца С. И. (Днепр)**
Комплексний підхід в ліченні соматоформних расстройств132
- Мартинова Ю. Ю., Мацько Н. Г. (Вінниця)**
Внутрішньоособистісні та психосоціальні складові адаптаційного потенціалу жінок, які перенесли мастектомію.....133
- Марута Н. О., Колядко С. П., Явдак І. О., Каленська Г. Ю., Денисенко М. М. (Харків)**
Особливості терапевтичних заходів у хворих на невротичні розлади з аддиктивними формами поведінки.....133
- Марута Н. О., Панько Т. В., Федченко В. Ю., Каленська Г. Ю., Малюта Л. В. (Харків)**
Алгоритм персоналізованої психотерапії при депресивних розладах.....134
- Марута Н. О., Панько Т. В., Федченко В. Ю., Семікіна О. Є., Каленська Г. Ю., Теренковський Д. І. (Харків)**
Діагностичні критерії депресивних розладів на етапах надання медичної допомоги.....135
- Михайлова Е. А., Проскуріна Т. Ю., Матковська Т. М., Мітельов Д. А., Беляєва О. Е. (Харків)**
До проблеми діагностики тривожних розладів у дітей.....135
- Михайлова Е. А., Проскуріна Т. Ю., Багацька Н. В., Мітельов Д. А., Матковська Т. М., Глотка Л. І. (Харків)**
Клініко-генетичний аспект тривожно-фобічних розладів у дітей у контексті первинної та вторинної профілактики.....136
- Михайлов Б. В., Водка М. Е., Вашиките І. Д., Алиева Т. А. (Харьков)**
Организация психосоциальной реабилитации детей и подростков в Украине с использованием природных и преформированных факторов137
- Михайлов Б. В., Колеснік Н. М. (Харків)**
Інклюзивна модель освіти дітей з обмеженими можливостями здоров'я137
- Михайлов В. Б., Фельдман Д. А. (Харьков)**
К вопросу о развитии соматогенных эмоциональных нарушений у лиц, перенесших инфаркт миокарда138
- Мозгова Т. П., Лещина І. В., Федорченко С. В. (Харків)**
Клініко-психопатологічний аспект електрофізіологічних порушень у підлітків з розладами поведінки.....138
- Овчаренко М. О., Вербицький Є. Ю. (Рубіжне)**
Стан вродженого імунітету при посттравматичних стресових розладах у мешканців Луганської області.....139
- Панченко О. А. (Київ)**
Постстресові розлади в умовах громадянського протистояння.....139
- Панченко О. А., Сливински Збигнев, Кутько І. И., Радченко С. М. (Киев, Украина; Згожелец, Польша; Константиновка, Украина)**
Украинско-польское сотрудничество в области нейрореабилитации и психоневрологии140
- Панченко О. А., Кутько И.И., Стасюк А. В. (Киев; Константиновка)**
Особенности развития психических расстройств в условиях вооруженного конфликта, их коморбидность.....140
- Пенова И. К. (Николаев; Одесса)**
Общие принципы программы реабилитации пациентов пожилого возраста с когнитивными расстройствами141
- Підкоритов В. С., Байбарак Н. А. (Харків)**
Оптимальні стратегії терапії у хворих на параноїдну шизофренію з серцево-судинною патологією.....142
- Підкоритов В. С., Серікова О. С. (Харків)**
Предиктори та особливості клінічної картини повторних нападів шизоафективного розладу142
- Підкоритов В. С., Скринник О. В. (Харків)**
Особливості лікування та реабілітації хворих на шизофренію, що мають супутню гастроентерологічну патологію143
- Підкоритов В. С., Український С. О. (Харків)**
Сучасні підходи до лікування та реабілітації хворих на шизофренію, що мають супутню неврологічну патологію143
- Підлубний В. Л. (Запоріжжя)**
Біопсихосоціальна концепція в оціненні психічного здоров'я працівників промисловості.....144
- Поліщук О. Ю., Пастернак Н. І., Юрченко О. С. (Чернівці)**
Використання біофідбек-терапії у корекції тривожних та депресивних розладів у пацієнтів з артеріальною гіпертензією144
- Пономарёва А. В., Панченко О. А. (Константиновка; Киев)**
Психодиагностика постстрессовых расстройств.....145
- Пономарёва В. В. (Харьков)**
Мишени когнитивной терапии компульсивного расстройства сексуального поведения145
- Пономарёв В. И., Вовк В. И., Матвиенко Ж. И. (Харьков; Бровары, Киевская область)**
Личностные особенности при соматоформной вегетативной дисфункции.....146
- Пономарёв В. И., Савицька І. Б. (Харків)**
Сучасні підходи до ранньої діагностики гострих нейроінфекцій на первинній ланці допомоги.....147
- Пономарёв В. И., Суворова-Григоревич А. А., Мінюкова С. Л. (Харків)**
Про патоморфоз эндогенного-процессуальных психических расстройств.....147
- Проскуріна Т. Ю., Михайлова Е. А., Беляєва О. Е., Матковська Т. М., Мітельов Д. А. (Харків)**
Особливості реабілітації дітей з тривожно-фобічними розладами.....148
- Прохорова О. В. (Київ)**
Спільні механізми депресії пізнього віку та стійкого когнітивного зниження.....148
- Пуцак Е. А., Панченко О. А. (Константиновка; Киев)**
Инновационные подходы к лабораторной диагностике острого стресса в условиях антитеррористической операции.....149
- Пушук Н. Г., Белов О. О. (Вінниця)**
Особливості ініціального етапу ендогенних депресивних розладів у осіб молодого віку149
- Пушук Н. Г., Камінська А. О. (Вінниця)**
Деякі конструкти формування ресурсу сімейної підтримки пацієнтів з шизофренією та афективними розладами.....150
- Пушук Н. Г., Стукан Л. В., Сігнаєвська О. В. (Вінниця)**
Використання майндфулнес-технік при тривожних розладах.....151
- Романова И. В. (Харьков)**
Психокоррекция и психотерапия женщин, пострадавших от гендерно обусловленного насилия151
- Самойлова О. В. (Харків)**
Розвиток дитячих посттравматичних стресових розладів під дією психотравмуючих чинників.....152

Сарвир И. Н. (Харьков) Особенности эмоционально-аффективной сферы у больных с острыми сердечно-сосудистыми и сосудисто-мозговыми заболеваниями.....	153
Саржевський С. Н. (Запоріжжя) Особенности клиники та лікування депресій в похилому віці.....	153
Сафонон Д. Н. (Запоріжжя) Типологія патоморфозу кататонічного синдрому.....	154
Свиридова З. В., Панченко О. А. (Константиновка; Киев) Ультразвуковая диагностика патологии органов брюшной полости у пациентов с хроническими психическими расстройствами.....	154
Селюкова Т. В. (Харків) Психологічні особливості діагностики алекситимії в осіб з різним рівнем відчуття самотності.....	155
Серікова О. І. (Харків) Прогностичне значення першого епізоду біполярного афективного розладу.....	155
Сінча К. А. (Запоріжжя) Основні результати дослідження негативної постманіфестної симптоматики депресивного спектра при шизофренії.....	156
Стрельнікова І. М. (Харків) Досвід надання антипсихотичної допомоги жінкам, хворим на епілепсію, що ускладнилась психотичними розладами...	156
Табачников С. І., Харченко Є. М., Осуховська О. С., Синицька Т. В., Чепурна А. М., Болтоносів С. В. (Київ) Особенности феноменологічної характеристики осіб, тимчасово переміщених з зони АТО, які страждають на посттравматичні психічні порушення, коморбідні із вживанням психоактивних речовин.....	157
Токарева І. Л. (Харків) Якість виконання наукових досліджень в сучасній психоневрології.....	157
Фільц О. О., Фітькало О. С., Лизак О. Л., Забор В. С., Косточенко Н. В. (Львів) Проблеми контрморбідності.....	158
Хмаин С. (Харьков) Арт-терапевтическая рисуночная техника «звезда чувств» в комплексном лечении больных с рекуррентным депрессивным расстройством.....	158
Чабан О. С., Безшейко В. Г. (Київ) Аналіз впливу бойових дій на військовослужбовців, залежно від статі, в умовах наближеного стресу.....	159
Чабан О. С., Хаустова О. О., Безшейко В. Г., Москаленко О. В. (Київ) Валідизація «Шкали оцінки якості життя» (©Чабан О. С.)....	159
Черкасова А. О. (Харків) Проблема психосоматичних розладів у дітей в сучасних умовах.....	160
Чугунов В. В., Городокін А. Д. (Запоріжжя) Феномен псевдопатоморфоза психической патологии.....	161
Чулков О. М. (Запоріжжя) Юридичні і медичні аспекти кримінально-процесуальної дієздатності давати свідчення у свідків і потерпілих, хворих на шизофренію.....	161
Шестопалова Л. Ф., Кожевнікова В. А., Бородавко О. О. (Харків) Дослідження трансформації індивідуально-психологічних особливостей комбатантів, які перебували у зоні АТО.....	162
Шкробот С. І., Венгер О. П., Смашна О. Є., Мисула Ю. І., Сас Л. М., Білоус В. С., Костіна О. О. (Тернопіль) Вплив фактору міграції на перебіг депресивних розладів у мігрантів та реемігрантів.....	162
Штриголь Д. В. (Харків) Особенности психомоторики дітей з психічним недорозвитком.....	163
Шеголь М. В., Панченко О. А. (Константиновка; Киев) Оценка функционального состояния вегетативной нервной системы у лиц с постстрессовыми расстройствами.....	163
Юрєва Л. Н., Мамчур А. И., Гуца С. И. (Днепр) Некоторые особенности диагностики и клинической динамики соматоформных расстройств.....	164
Yurieva L. M., Shusterman T. Y., Hoholev K. V. (Dnipro, Ukraine) Primary prophylaxis of psychical maladjustment in relatives of patients with the first psychotic episode.....	164
Юрценюк О. С. (Чернівці) Депресивні та тривожні розлади у студентів.....	165

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ МЕДИКО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ НАСЕЛЕННЮ

Богацкая Е. Д. (Запоріжжя) Медико-психологические аспекты насилия в семье.....	166
Борщевська А. В., Кирилюк С. С. (Львів) «Епідемія» шкільної неуспішності: системний погляд.....	166
В'юн В. В. (Харків) Медико-психологічна підтримка лікарів-інтернів в сучасних умовах.....	167
Вязьмітінова С. О. (Харків) Принципи організації медико-психологічної допомоги учасникам бойових дій в санаторно-курортних умовах.....	167
Герасимук В. А. (Вінниця) Характеристика сімейного функціонування жінок, чоловіки яких хворіють на шизофренію.....	168
Зильберблат Г. М., Иващенко В. К., Тимен М. Е., Иващенко Н. Е. (Киевская область, Васильковский район, пгт. Глеваха) Коммуникативная толерантность — важная составляющая в профессиональном портрете социальных работников...	168
Кабанцева А. В., Панченко О. А. (Харків; Костянтинівка) Психологічні чинники медико-психологічного контролю водіїв-професіоналів.....	169
Коваленко І. В., Лемещук М. В. (Вінниця) Когнітивно-поведінкова психотерапія перфекціонізму у молоді.....	169
Лобунец А. Ю., Демченко О. А. (Харьков) Психологические особенности студентов, проживавших в зоне АТО, и организация медико-психологической реабилитации.....	170
Прокопович Є. М., Пільгук Н. М. (Київ) Психологічні чинники запобігання Інтернет-залежності підлітків.....	171
Радченко С. М., Панченко О. А. (Константиновка; Киев) Инновационные методы медико-психологического контроля в нейрореабилитации.....	171
Рябоконт Н. О. (Харків; Суми) Сучасний підхід до організації медично-психологічного супроводу дітей з тривожно-депресивними розладами.....	172
Сердюк І. О., Панченко О. А. (Костянтинівка; Київ) Психодіагностичні методи в оцінці динаміки нейрореабілітації.....	173
Шавліс Н. А. (Миколаїв) Психологічні методи роботи з дітьми з різними формами мовленнєвої патології.....	173
Шестопалова Л. Ф., Марута О. С. (Харків) Типологічна класифікація суб'єктивної картини життєвого шляху у хворих на різні форми невротичних розладів.....	174

СУЧАСНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЗАХВОРЮВАНЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ ЗІ ВЖИВАННЯМ ПСИХОАКТИВНИХ РЕЧОВИН

- Андрух П. Г., Андрух Г. П., Добростомат У. Н. (Харьков)**
Психотерапия и реабилитация расстройств эмоциональной сферы и сопряженных расстройств у пациентов с зависимостью от психоактивных веществ175
- Андрух П. Г., Андрух Г. П., Добростомат У. Н. (Харьков)**
Созависимость в семьях лиц с зависимостью от психоактивных веществ175
- Артемчук А. П., Гольцова С. В. (Харків)**
Ідентифікація провідних професійних груп осіб, залежних від алкоголю, з урахуванням їх представленості серед загальної кількості працюючих, в Харківській області176
- Артемчук К. А., Лінський І.В. (Харків)**
Новий підхід до терапії хворих на алкогольну залежність інгібіторами ацетальдегіддегідрогенази переривчастими курсами — «за потребою»177
- Артемчук А. П., Артемчук О. А., Артемчук К. А. (Харків)**
Стрес як діагностичний, прогностичний та лікувальний фактор при станах залежності в умовах військових дій, природних та техногенних катастроф, шкідливих виробництв, соціальних конфліктів та інших вад життя177
- Артемчук А. П., Лобанов І. Ю., Гольцова С. В. (Харків)**
Три провідні складники формування алкогольної залежності178
- Артемчук А. П., Мінко О. І. (Харків)**
Клініко-епідеміологічний аспект сучасних форм алкогольної хвороби на моделях різних типів професійно-виробничої шкідливості178
- Артемчук О. А., Мінко О. І. (Харків)**
Фармакотерапевтична технологія адаптаційно-метаболическої дії («Композит-1»): принципи створення, механізми дії та результати використання в клініці алкоголізму179
- Бараненко О. В. (Харків)**
Особливості проявів психопатологічної симптоматики залежно від рівня споживання алкоголю в учасників АТО179
- Бараненко О. В., Лісна Н. М. (Харків)**
Аналіз особливостей рівня та стилю споживання алкоголю в учасників АТО180
- Бараненко О. В., Самойлова Е. С., Шалашов В. В., Голощанов В. В., Литвиненко В. В. (Харків)**
Особливості алкогольних уподобань в учасників АТО180
- Берченко О. Г., Туткова А. М., Веселовская Е. В., Шляхова А. В., Левичева Н. А. (Харьков)**
Нейрофизиологические, нейрохимические и метаболические механизмы развития синдрома отмены у крыс с зависимостью от алкоголя181
- Васильева О. О., Ищенко О. С., Петухова І. С. (Харків)**
Психоневрологічна симптоматика та її корекція у хворих на синдром залежності від психоактивних речовин з суїцидальною поведінкою182
- Васильева Г. Ю., Яровой В. М. (Краматорськ)**
Особливості емоційного стану наркозалежних, які отримують підтримувальну терапію агоністами опіоїдів (попереднє повідомлення)182
- Городокин А. Д. (Запорожье)**
Феномен суперкомплаентности пациентов на программе заместительной терапии зависимости183
- Завязкіна Н. В. (Київ)**
Алкоголізація як один з факторів аутоагресивної поведінки хворих на епілепсію183
- Задорожний В. В. (Харьков)**
О связи неврологических проявлений с фундаментальными клиническими показателями у больных алкогольным делирием184
- Зильберблат Г. М., Черняховский И. А., Соколова М. А. (Киевская область, Васильковский район, пгт. Глеваха)**
Пути реформирования наркологической службы184
- Кузьмінов В. Н. (Харків)**
Клінічні варіанти стану відміни алкоголю з делірієм185
- Лісна Н. М., Бараненко О. В. (Харків)**
Клінічні характеристики пацієнтів з різним рівнем терапевтичного альянсу185
- Лісна Н. М., Бараненко О. В., Шалашов В. В. (Харків)**
Зв'язок між показниками типів особистісної акцентуації та рівнем терапевтичного альянсу у хворих на алкогольну залежність і їх співзалежних родичів186
- Лобанов І. Ю. (Харків)**
Мінімальна дисфункція головного мозку як етап і біологічний предиктор формування алкогольної залежності186
- Лобанов І. Ю. (Харків)**
Дослідження патофизиологических механизмов ризику розвитку алкогольної залежності серед учнів ПТУ187
- Маркозова Л. М. (Харків)**
Преморбідні, клінічні та соціально-психологічні маркери ступеня терапевтичного альянсу в осіб з алкогольною залежністю187
- Маркозова Л. М. (Харків)**
Роль факторів нейропластичності у формуванні когнітивних порушень та їх корекції у осіб з алкогольною залежністю з постстресовими розладами188
- Маркозова Л. М., Лінський І. В. (Харків)**
Метод математичного моделювання агоністично-антагоністичної взаємодії станів залежності різного походження в процесі їхнього епідемічного поширення188
- Маркозова Л. М., Пустовалова І. А. (Харків)**
Визначення адаптогенних та патогенних ефектів психоактивних речовин серед учасників АТО189
- Мисько Г. М. (Харків)**
Протисудомні препарати пролонгованої дії в комплексній терапії компульсивного потягу до алкоголю та дидактичні основи імплементації189
- Мінко О. І., Лінський І. В., Бараненко О. В. (Харків)**
Алкогольна поведінка та її наслідки у ветеранів АТО і цивільного населення, постраждалого від «гібридної війни»190
- Радченко Т. М., Овчаренко М. О., Пінський Л. Л. (Рубіжне; Київ)**
Патогенетична роль гіпотиреозу в розвитку псевдоабстинентного синдрому у наркозалежних жінок191
- Самойлова О. С., Бараненко О. В., Голощанов В. В. (Харків)**
Індивідуальна вразливість особистості як передумова вживання алкоголю в умовах «гібридної війни»191
- Сосін І. К., Чуєв Ю. Ф., Гончарова О. Ю. (Харків)**
Синдром відміни в сучасній наркології: інтеграція терапевтичних підходів і парадигма наукових досліджень та інновації дидактики192
- Сосін І. К., Гончарова О. Ю. (Харків)**
Клініко-діагностична і дидактична ідентифікація проблеми синдрому позиційного здавлення як невідкладного стану в наркології192
- Тарасов О. В. (Запорожье)**
К вопросу эволюции аддиктологического статуса потребителей синтетических каннабиноидов193
- Фітькало О., Павлусів Т. (Львів)**
Алкоголізм та реальність193
- Харківська-Дзюба Ж. В. (Харків)**
Молодіжний проект «Школа менеджерів громадського здоров'я»194
- Чуєв Ю. Ф. (Харьков)**
Ассоциированная депрессия в наркологической науке и практике195
- Шалашов В. В., Гольцова С. В. (Харків)**
Сучасні напрями профілактики наркологічних розладів196

Серед дітей з психосоматичними розладами на ґрунті анатомо-фізіологічного (локалізаційного) принципу нами були виокремлені хворі з переважними і провідними порушеннями в травній (30,1 %), руховій (20,9 %) системах, з алгічними проявами (15,2 %), патологією шкірних покривів (14 %), ендокринної (11,3 %), респіраторної (3,4 %), сечовидільної (2,2 %) систем, порушеннями терморегуляції (1,9 %) і в серцево-судинній системі (1 %).

Психосоматичні розлади за якісними і кількісними характеристиками поділялися на психосоматичні реакції (14,4 %), психосоматичні стани (70,1 %) і психосоматичні захворювання (15,5 %). Психосоматичні реакції частіше (більш ніж в половині випадків) спостерігалися у дітей до 10 років, психосоматичні стани — здебільшого в шкільному та підлітковому віках, психосоматичні захворювання — починаючи з 10 років, більше в середньому і старшому підліткових періодах.

Отже, аналізуючи вищевикладене, можна зробити висновки, що проблема психосоціальних розладів у дітей в цей час є дуже актуальною і потребує розроблення комплексного підходу до терапії і профілактики. Ми вважаємо, що для поліпшення діагностики та правильного підходу в терапії психосоматичних розладів у дітей треба проводити психоосвітні тренінги для педіатрів, лікарів загальної практики — сімейної медицини.

УДК 616.89-02-07

Чугунов В. В., Городокін А. Д.
Запорожский государственный
медицинский университет (г. Запорожье)

Феномен псевдопатоморфоза психической патологии

Исследования патоморфоза психической патологии требуют комплексного анализа факторов, имеющих влияние на трансформацию структурно-динамического стереотипа психической патологии. Помимо клинического измерения процесса патоморфоза, условно разделенного на истинный (являющийся следствием воздействия комплекса этнокультуральных и социально-демографических флюктуаций, эпидемиологического дрейфа, психозеологической трансформации) и терапевтический (являющийся следствием фармакотерапии как таковой, а также эволюции её методологии, сопряженной с прогрессивным расширением терапевтического инструментария), все большую представленность в дискурсивном пространстве занимает *псевдопатоморфоз* — совокупность конвенционально-номинативных и конъюнктурно-диагностических абerraций, следствием которых предстаёт коллапс традиционного модуля нозодескрипции в сфере компетенции психиатрии, сопряженный с очевидной диспропорцией популяционной представленности нозологических форм психопатологии и их формальным номинативным распределением.

Анализ контемпорального психиатрического дискурса позволяет констатировать наличие следующих факторов псевдопатоморфоза:

— дискурсивной интерсекции с отчетливой экспансией ракурсных диагностических систем (отражением которой является переход от идеографической нозодескрипции к статистической рубрификации, сопряженной с де- и ре-номинацией традиционных нозологических форм в общем нозодиссолютивном векторе);

— тенденции к диагностической инертности коморбидных форм психопатологии (следствием которой является деноминация устойчивых популяционных стереотипов ко-

морбидности при фактическом игнорировании феномена патопластической модификации).

— тенденции фармакотерапевтически централизованной диагностики (следствием которой является прагматичное педалирование синдромографического подхода к диагностике, где диагностический поиск лимитируется высотой конвергирующего «древа» выбора фармакологических средств и даже их локальным арсеналом);

— тенденции к гуманистической номинации психопатологических форм (следствием которой является фактическое устранение стигматизирующих номинаций, подводящих метафорическую черту под архаической нозодескрипцией и психозеологией, с одной стороны, с другой же — переводя дефект в *sui generis* казуистический вариант нормы).

УДК 616.895.8:347.155:347.161]-029:34

Чулков О. М.
Запорожский государственный университет
(м. Запорожье)

Юридичні і медичні аспекти кримінально-процесуальної дієздатності давати свідчення у свідків і потерпілих, хворих на шизофренію

Судово-психіатрична оцінка здатності давати свідчення у хворих на шизофренію — маловивчена область судової психіатрії, що може бути пояснено скромним місцем у загальному обсязі експертиз (за звітними даними до 2 %).

На сучасному етапі розвитку судової психіатрії проблема експертного оцінювання хворих на шизофренію набуває великого значення, що пов'язано з особливою увагою суспільства, психіатрів, правознавців до питань захисту і розширення юридичних прав душевнохворих. Різноманіття форм клінічних проявів шизофренії, різне розуміння її нозологічної сутності і меж, варіабельність результатів захворювання, успіхи в галузі психофармакотерапії в останні роки визначили патоморфоз клінічної картини захворювання, що характеризується появою форм процесу, що мають сприятливий перебіг, з досить доброю адаптацією пацієнтів до соціуму, а в багатьох випадках ці хворі можуть цілком розумно і розважливо виконувати свої процесуальні функції.

Свідчення свідків і потерпілих на досудовому слідстві — один з найважливіших видів доказів у кримінальному процесі. Про їхнє значення свідчить той факт, що нерідко потерпілий є і єдиним свідком злочину, в зв'язку з чим його свідчення про місце, час та інші обставини злочинного діяння, особу правопорушника, характер скоєних ним дій і т. п. відіграють часом роль основного доказу. Незважаючи на те, що оцінка достовірності показань належить до компетенції суду, свідчення не повинні виключатися з поля зору експерта, оскільки можуть стати цінним матеріалом для дослідження психопатологічних особливостей хворого, що їх дає, та його процесуальної дієздатності.

Практика проведення подібного виду експертиз вказує на необхідність співвіднесення психічного стану осіб з певними юридично значущими ситуаціями: передкримінальної, кримінальної, періодом попереднього слідства і судового розгляду, оскільки його динаміка, а значить — і процесуальна дієздатність при експертному доведенні можуть відрізнятися. Крім того, варто зазначити, що до моменту розвитку кримінальних ситуацій хворі перебували на різних етапах перебігу процесу (зокрема, що визначають ступінь їх віктимогенності): розгорнутому (психотичному), пізньому

(дефекту), стані ремісії різної якості, причому під впливом комплексу психотравмуючих чинників до моменту огляду можна було кваліфікувати розвинення загострення шизофренічного процесу. Слід також відзначити різні вимоги до ступеня збереження психічного потенціалу випробуваного, оскільки у потерпілого, порівняно зі свідком, зумовлюється більш широкий діапазон процесуальних функцій. що визначає можливість виникнення безлічі поєднань експертних висновків стосовно різному характеру юридично значимої діяльності у однієї особи.

Досвід показує, що виключення хворих на шизофренію з слідства не повинно бути облігатним і порушувати їх права на реалізацію своїх процесуальних функцій, бути строго аргументованим і мати точні границі, причому вирішальними під час експертного доведення є не стільки тривалість і синдромологічна притаманність, скільки вираженість наявних розладів психічної діяльності.

Назріла необхідність перегляду підходів до оцінки психічного потенціалу хворих на шизофренію, розширення кола хворих, що допускаються до участі в судовому процесі, а також розробки і запровадження чіткого переліку умов втрати і обмеження кримінально-процесуальної дієздатності в даному виді експертиз, що диктується не тільки методологічними і теоретичними міркуваннями, а й наявними практичними потребами.

УДК 159.96:616.45-001.1/3-003.96

Шестопалова Л. Ф., Кожевнікова В. А., Бородавко О. О.
 ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології
 НАМН України» (м. Харків)

Дослідження трансформації індивідуально-психологічних особливостей комбатантів, які перебували у зоні АТО

Переживання людиною життєво небезпечних подій неминуче призводить до різноманітних негативних медико-психологічних та соціально-психологічних наслідків. Найбільш важкий психотравмуючий вплив на психічне здоров'я людини, якість життя та психологічне благополуччя здійснюють бойові дії, терористичні акти та насилля проти особистості. Значна кількість комбатантів не можуть повною мірою адаптуватись до мирного життя, зокрема з причини наявних у них психічних порушень, проявів гетеро- та аутоагресії тощо.

Метою дослідження було — визначити трансформацію індивідуально-психологічних особливостей військовослужбовців, які перебували в зоні АТО, залежно від наявності постстресових психічних розладів. Було обстежено 63 комбатанти у віці від 23 до 54 років (середній вік — 36,7 ± 7,8 роки), що перебували на лікуванні та реабілітації в різних лікувальних закладах міста Харкова.

У дослідженні застосовували методи спостереження, бесіди, психодіагностичний (використовували Міссісіпську шкалу (військовий варіант), методику SCL-90-R Derogatis (Derogatis L. R. et al., 1975); «Шкалу базисних переконань» (Р. Янов-Бульман, 1998), в адаптації М. А. Падун, А. В. Котельникової, 2008) та математико-статистичний.

Результати дослідження показали, що у військовослужбовців з постстресовими психічними розладами (посттравматичним стресовим розладом та розладами адаптації) переважають ознаки соматизації (1,67 ± 0,55), що відображають як суб'єктивні переживання щодо стану здоров'я, так і наявність об'єктивних соматичних проблем. Також їм притаманні міжособистісна чутливість (1,26 ± 0,75), прояви агресивності (1,25 ± 0,43)

та підозрливості (1,31 ± 0,55), риси ригідності (0,95 ± 0,70) та виражені тривожно-депресивні переживання (1,21 ± 0,64 та 1,20 ± 0,48 бали відповідно). Для цих комбатантів характерними є уявлення про власну невдачливість (4,3 ± 2,4), неспроможність контролювати події власного життя (4,2 ± 2,1), що значною мірою пов'язано зі ступенем депресивних переживань ($r_s = 0,53$; $p \leq 0,01$), перш за все, з ознаками можливої аутоагресії ($r_s = 0,55$; $p \leq 0,01$).

У комбатантів без ознак психопатологічних порушень мали місце прояви соматизації (0,64 ± 0,43), тривожно-депресивні переживання (0,50 ± 0,36; 0,70 ± 0,44), прояви ригідності (0,63 ± 0,79), агресивності (0,71 ± 0,37) та підозрливості (0,80 ± 0,35). У них, на відміну від військовослужбовців з ПТСР, в структурі базових переконань домінує висока оцінка цінності власного «Я» (7,3 ± 2,2 та 7,1 ± 2,1 степен відповідно). Вони дещо нижче оцінюють власну удачливість (6,3 ± 2,3 та 5,8 ± 2,5), спроможність контролювати події довколишнього світу (5,7 ± 2,1 та 5,2 ± 2,3), а також його доброзичливість (5,8 ± 1,3 та 5,4 ± 1,4) та справедливість (5,6 ± 2,6 та 5,3 ± 2,8). Отже, в структурі базисних переконань військовослужбовців, перш за все, трансформуються настанови щодо довколишнього світу та власної взаємодії з ним.

Отже, у комбатантів, що перебували у зоні АТО, виникають різні за структурою та ступенем вираженості емоційні розлади, загострення рис особистості, поведінкові порушення, трансформація системи базисних переконань. У комбатантів з постстресовими психічними розладами індивідуально-особистісні зміни корелюють з рівнем тяжкості психопатологічних порушень.

УДК 616.89-008.19/.441-054.72

*Шкробот С. І., Венгер О. П., Смашина О. Є.,
 Мисула Ю. І., Сас Л. М., Білоус В. С., Костіна О. О.*
 ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет
 ім. І. Я. Горбачевського МОЗ України (м. Тернопіль)

Вплив фактору міграції на перебіг депресивних розладів у мігрантів та реемігрантів

Проблема еміграції та рееміграції в Україні є однією з найбільш актуальних державних та суспільних проблем. Багато сучасних дослідників повідомляють про більший ризик великого депресивного розладу протягом життя у трудових мігрантів. Також виявлені кореляції вираженості депресивних проявів з характеристиками соціального ресурсу, зокрема, соціальних контактів та емоційної підтримки; автори наголошують, що втручання, які сприяють адаптації мігрантів, є ефективним засобом зменшення депресивної симптоматики.

Мета дослідження: на ґрунті комплексного обстеження виокремити та специфікувати фактори міграції, що впливають на формування, розвиток та перебіг депресивних розладів у мігрантів та реемігрантів.

Методи дослідження: клініко-психопатологічний, психометричний, психодіагностичний, статистичний.

Об'єкт дослідження: мігранти та реемігранти з встановленим депресивним розладом (коди за МКХ-10 — F43.21, F43.22, F31.3, F31.4, F32.1, F32.2, F33.1, F33.2, F06.3), відповідно до критеріїв МКХ-10.

Відповідно до мети і завдань дослідження з дотриманням принципів біомедичної етики нами було досліджено 185 хворих на різні форми депресивних розладів, які перебували на лікуванні у Тернопільській обласній психоневрологічній лікарні за період 2014—2017 років. Усіх пацієнтів було поділено на 3 групи: 1) емігранти — 66 осіб; 2) реемігранти — 61 осіб; 3) не емігранти (група порівняння) — 58 осіб.